

SZKOLNY PROGRAM
PROFILAKTYCZNO - WYCHOWAWCZY
Szkoły Podstawowej nr 13
im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim

OPRACOWANIE:

p. Katarzyna Dudkiewicz

p. Edyta Mielczarek

p. Aleksandra Baranowicz

p. Sylwia Różalska

Uaktualniony i ujednolicony tekst programu został uchwalony przez Radę Pedagogiczną i Radę Rodziców w dniu   w uzgodnieniu z przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego Szkoły Podstawowej nr 13 w Ostrowie Wielkopolskim.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
Misja szkoły	5
Wzór osobowy absolwenta szkoły	6
Specyfika szkoły	7
Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej	8
Najważniejsze cele wychowania i profilaktyki	11
Główne kierunki działań wychowawczo-profilaktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	13
Plan działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2019/2020	19
Powinności i zadania społeczności szkolnej.....	31
Wychowawcza rola świetlicy.....	35
Wychowawcza rola biblioteki szkolnej.....	36
Współpraca z Samorządem lokalnym.....	36
Ewaluacja Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego	38

WSTĘP

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła wypełnia znaczną część aktywnego życia dzieci i młodzieży. Jest miejscem intensywnego rozwoju w zakresie funkcjonowania interpersonalnego i społecznego w grupie rówieśniczej oraz kształtowania się poczucia własnej tożsamości uczniów. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwiać korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

WYCHOWANIE to proces wspierania wychowanka w rozwoju, umożliwienie mu osiągnięcia pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej na miarę jego możliwości. Zależy nam, by uczniowie potrafili prowadzić zdrowy styl życia, budować satysfakcjonujące relacje i współpracować z innymi, brać odpowiedzialność za własne postępowanie, dbać o bezpieczeństwo własne i innych, dostrzegać problemu drugiego człowieka, kształtować swoje postawy prospołeczne i patriotyczne oraz kierować się przyjętymi w szkole wartościami.

PROFILAKTYKA to kompleksowe działania kompensujące niedostatki wychowania, które obejmują trzy obszary: wspieranie wychowanków w radzeniu sobie z trudnościami, ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka oraz inicjowanie czynników chroniących. W naszych działaniach stosować będziemy profilaktykę uniwersalną, skierowaną do wszystkich członków społeczności szkolnej, wskazującą i selektywną do grup uczniów, po wcześniejszej diagnozie problemów i zagrożeń.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły i środowiska uczniów. Głównym założeniem programu profilaktyki jest szeroko rozumiana działalność szkoły na rzecz zapobiegania zachowaniom ryzykownym oraz interwencja w sytuacjach wymagających zdecydowanej reakcji na niepożądane zjawiska i zachowania uczniów. Program w swoich założeniach ma na celu wspomóc wychowawczą rolę rodziców, dostarczać wiedzy i przykładów na temat przestrzegania norm współżycia społecznego oraz przygotować uczniów do życia w dorosłym świecie ludzi odpowiedzialnych za swoje zachowania.

PODSTAWA PRAWNA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Podstawowe ukierunkowanie programu zostało określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach oraz innych aktach prawnych, takich jak:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz. U. 1997 nr 78 poz. 483).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. 1991 nr 120 poz. 526 ze zmianami).
3. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
4. Karta Nauczyciela art. 6.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 r. poz. 1457 z późniejszymi zmianami).
6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 z późniejszymi zmianami).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli.
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci.
10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1651).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1643).
12. 6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz. U. z 2017 r. poz. 1635).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1627).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek.
15. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591).
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2017 poz. 1578)
17. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej Dz. U. 2017 poz. 356.
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli Dz. U. 2017 poz. 649.
19. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).
20. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe Dz. U. 2017 poz. 59- art. 26, art. 84 ust. 2 pkt. 1 i ust. 3.
21. Ustawa z 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 875).

22. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U z 2018 r. poz. 214).
23. Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego.
24. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Przy opracowaniu Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły uwzględniono także:

- Statut Szkoły Podstawowej nr 13 im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim;
- dotychczasowe doświadczenie szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów i kierunków pracy w obszarze wychowania i profilaktyki w szkole i środowisku.

Program Profilaktyczno - Wychowawczy Szkoły Podstawowej nr 13 im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim powstał na podstawie obserwacji, wywiadu oraz diagnozy i analizy sytuacji wychowawczej w szkole przeprowadzonej za pomocą ankiet w środowisku szkolnym uczniów, rodziców i nauczycieli. Odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole i jej środowisku. Program opisuje w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczo - profilaktycznym i jest realizowany przez wszystkich nauczycieli. Zawiera opis zadań profilaktyczno - wychowawczych, które podejmuje szkoła. Zadania te są określone w ustawach oświatowych i rozporządzeniach, oraz są określone przez uczniów, nauczycieli i rodziców w drodze konsultacji.

MISJA SZKOŁY

We wszystkich działaniach kierujemy się wyznawanymi wartościami oraz poszanowaniem praw i godności człowieka, zgodnie z Konwencją o Prawach Dziecka oraz Konwencją o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Praw Wolności.

Kształtujemy człowieka ciekawego świata, kreatywnego, twórczego i odpowiedzialnego.

Wychowujemy uczniów w duchu uniwersalnych wartości moralnych, tolerancji, humanitarnych wartości patriotyzmu, solidarności, demokracji, wolności i sprawiedliwości społecznej.

Kultywujemy tradycje oraz ceremoniał szkolny, a wszystkie działania pedagogiczne i opiekuńczo - wychowawcze orientujemy na dobro podopiecznych (tworząc warunki intelektualnego, emocjonalnego, społecznego, estetycznego i fizycznego rozwoju uczniów), a także ich dalszy los.

Pracujemy z młodzieżą w oparciu o nowoczesne programy kształcenia ogólnego i stosujemy efektywne technologie nauczania.

Przygotowujemy młodzież do świadomego i racjonalnego funkcjonowania w świecie ludzi dorosłych oraz do pełnienia ważnych ról społecznych.

Ściśle współdziałamy z rodzicami (którzy są najlepszymi sojusznikami nauczycieli, zwłaszcza wychowawców) oraz innymi partnerami zewnętrznymi wspierającymi szkołę w jej rozwoju.

Ustawicznie diagnozujemy potrzeby i oczekiwania środowiska lokalnego oraz wszystkich, bezpośrednich „klientów” szkoły.

WZÓR OSOBOWY ABSOLWENTA SZKOŁY

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 13 to człowiek twórczo myślący, zdolny do dokonywania właściwych wyborów. Kierując się w życiu wybranymi wartościami i uczestnicząc w życiu szkoły uczeń kończący naszą szkołę jest:

- twórczy (myślący, aktywny, krytyczny, rozwija swoje zainteresowania)
- aktywny, ciekawy świata, obowiązkowy
- odpowiedzialny, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów; cieszy się z sukcesów, akceptuje porażki
- otwarty, nie boi się własnych myśli, komunikatywny
- ciekawy świata i siebie (żądny wiedzy, dociekliwy)
- odpowiedzialny, świadomy celów i stanów swojej wiedzy, dbający o zdrowie
- kulturalny, taktowny, opanowany, życzliwy, szanuje pracę swoją i innych
- samodzielny, zaradny, odważny, umie pokonywać trudności
- obowiązkowy, wytrwały, punktualny
- potrafi skutecznie się porozumiewać, jest tolerancyjny, akceptuje odmienność i współdziała z innymi
- dba o bezpieczeństwo swoje i innych
- czuje się współodpowiedzialnym za środowisko naturalne i wykorzystuje wiedzę ekologiczną w praktyce
- w swoim postępowaniu dąży do prawdy
- właściwie zachowuje się w sytuacjach trudnych, konfliktowych
- krytycznie ocenia sytuacje problemowe i znajduje właściwe rozwiązanie
- potrafi wyrażać swoje emocje i potrzeby
- współpracuje w grupie
- stosuje reguły komunikacji społecznej oraz właściwe słownictwo
- szanuje wspólną własność

- dokonuje własnej samooceny
- przełamuje negatywne stereotypy
- wskazuje negatywne działania środków psychoaktywnych
- możliwie najlepiej wykształcony (umiejętnie korzysta z różnych źródeł informacji, zna co najmniej jeden język obcy, posługuje się komputerem, jest czytany, elokwentny, stosuje wiedzę w praktyce, ma obycie kulturalne, orientuje się we współczesnym świecie, potrafi zdobyć wiedzę
- jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu

SPECYFIKA SZKOŁY

Szkoła Podstawowa nr 13 im. Stefana Rowińskiego jest niedużą szkołą znajdującą się na obrzeżach miasta. Dzięki temu, że placówka jest niewielka, uczniowie czują się w szkole bezpiecznie, nie są w niej anonimowi. Zarówno nauczyciele, jak i pracownicy obsługi, znają dzieci, jak i ich rodziców, co ułatwia wzajemne kontakty i przepływ informacji. Kształcimy swoich wychowanków w oparciu o szacunek dla drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego. Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Staramy się, by panowały właściwe relacje między wychowankami, nauczycielami, dyrekcją, środowiskiem lokalnym.

Jesteśmy szkołą, która realizuje swoją misję dzięki wysokiej jakości kształcenia, wychowania i opieki. Nauczyciele tu pracujący są zaangażowani, oddani swojej pracy i co najważniejsze kreatywni. Szkoła podejmuje działania promujące wartość uczenia się. Realizujemy liczne projekty edukacyjne, przygotowujemy akademie, apele, organizujemy konkursy międzyszkolne i szkolne, spotkania z ciekawymi ludźmi, przedstawienia teatralne, dyskoteki, prowadzimy akcje społeczne. Dzięki temu, że szkoła jest w miarę „kameralna”, wszyscy uczniowie są zaangażowani w akcje prowadzone na terenie szkoły i miasta. W szkole prowadzone są liczne innowacje pedagogiczne. Uczniowie biorą także udział w programach edukacyjnych i ogólnopolskich kampaniach. Wszyscy nauczyciele prowadzą zajęcia dodatkowe rozwijające wszechstronne zainteresowania i zdolności uczniów. Opieką specjalistyczną otoczeni są też uczniowie słabsi, którzy uczęszczają na dodatkowe zajęcia: logopedyczne, rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, wyrównujące braki i ćwiczą podstawowe umiejętności przydatne w życiu codziennym młodego

człowieka. Jesteśmy placówką nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Program szkoły ukierunkowany jest na potrzeby uczniów oraz ich rodziców i prawnych opiekunów.

Nasi uczniowie chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych, biorą udział w różnorodnych konkursach, zawodach sportowych. Dzieci i młodzież podejmują działania nastawione na pomoc potrzebującym. Włączają się w akcje charytatywne, podejmują współpracę z instytucjami wspierającymi. Większość uczniów nie przysparza problemów w szkole. Jest jednak grupa dzieci, która wymaga zwiększonej uwagi nauczycieli, pedagoga i wzmoczonych wysiłków wychowawczo-profilaktycznych. Zdarza się, że dzieci przeżywające trudne sytuacje rodzinne, mają różnorodne problemy z przystosowaniem się do wymagań szkolnych i odnalezieniem się w grupie rówieśniczej.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego. Ocena zachowania ucznia polega na rozpoznaniu przez wychowawcę, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez wychowanka zasad współżycia społecznego i norm etycznych oraz wywiązywanie się z obowiązków ucznia określonych w Statucie Szkoły (procedury ustalania oceny z zachowania).

Przeprowadzona diagnoza została oparta na obserwacji rozwoju uczniów, ich funkcjonowania na terenie szkoły i poza nią, analizie zapisów w edzienniku, rozmowach z nauczycielami i rodzicami, a także analizie ankiet dotyczących bezpieczeństwa uczniów przeprowadzonych w roku szkolnym 2019/2020.

Ucniowie naszej placówki w większości czują się bezpiecznie i dobrze w szkole. Podobnego zdania są opiekunowie naszych wychowanków. Uczniowie czują się w większości lubiani w klasie, chociaż klasy dzielą się na grupy. Dzieci doświadczają najczęściej przykrości ze strony kolegów i koleżanek, są to: wyśmiewanie, zaczepki słowne, niemiłe kawały, ignorowanie, odrzucenie, kłótnie, bijatyki, groźby.

Zdaniem ankietowanych największe zagrożenie uczniowie odczuwają podczas przerw, na korytarzach lub na boisku szkolnym. Zdaniem uczniów niebezpiecznie jest także w szatni, łazienkach, a także w świetlicy. Zdecydowana większość rodziców i uczniów uważa, że nauczyciele prawidłowo reagują na każdy przejaw niebezpiecznych zachowań uczniów i wyciągają wobec nich konsekwencje. Uczniowie naszej szkoły wiedzą jak powinni zareagować, gdy są świadkami negatywnego zachowania innego ucznia. Zarówno w domu, jak i w szkole podejmowane są działania oraz rozmowy z dziećmi i młodzieżą na temat zagrożeń i zachowań agresywnych.

CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE ZE SZKOŁĄ I ŚRODOWISKIEM RODZINNYM UCZNIĄ:

Wnioski i wyniki badania stanowią podstawę do wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2020/2021, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim.

Szkolny zespół badawczy przygotowując badanie bazował na wynikach badań z poprzedniego roku oraz badaniach zewnętrznych. Zakreślały one obszary, które sprzyjały występowaniu oraz zażywaniu środków odurzających. Posługując się definicją, że czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia, przyjęliśmy, że są to:

Indywidualne czynniki ryzyka:

- niska samoocena, skłonność do zachowań depresyjnych,
- niska kultura osobista uczniów (brak szacunku wobec innych osób),
- deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, słaba kontrola wewnętrzna,
- cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju,
- podatność na wpływy, uległość wobec grupy,
- niski poziom oczekiwania sukcesu, niskie poczucie własnej wartości,
- duże zapotrzebowanie na stymulację,
- wcześnie występujące zachowania problemowe (zachowania opozycyjne, buntownicze, agresywne),
- wczesne rozpoczynanie eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi (inicjacja przed 12 rokiem życia),
- pozytywne oczekiwania dotyczące skutków picia alkoholu i używania innych substancji.

Rodzinne czynniki ryzyka:

- niekorzystne czynniki prenatalne (palenia papierosów lub picie alkoholu przez matkę w czasie ciąży),
- brak więzi z rodzicami, wrogość wobec dziecka,
- brak zaangażowania rodziców w edukację dziecka,
- konflikty rodzinne z udziałem dziecka,
- nieprawidłowa realizacja ról rodzicielskich (słaby nadzór nad dzieckiem, małe zaangażowanie rodziców w aktywność dziecka, surowa dyscyplina w domu lub brak dyscypliny; niekonsekwencja wychowawcza),

- przyzwalające postawy rodziców wobec różnych zachowań problemowych dzieci,
- antyspołeczne wzorce ról w dzieciństwie, negatywne wzory starszego rodzeństwa (picie, palenie, używanie narkotyków)
- przestępczość, nadużywanie środków psychoaktywnych przez rodziców, choroby psychiczne rodziców.

Czynniki ryzyka związane ze szkołą:

- czasowe odizolowanie uczniów z grup rówieśniczych ze względu na COVID-19,
- zły klimat społeczny szkoły, niski poziom nauczania, brak wsparcia nauczycieli,
- wczesne niepowodzenia w nauce,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- problemy z zachowaniem w szkole (m.in. kradzieże, niszczenie mienia szkoły).

Czynniki związane z rówieśnikami

- przynależność do niekonstruktywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy z problemami w zachowaniu, nie respektujący norm społecznych, używający substancji psychoaktywnych),
- obserwowanie u rówieśników aprobaty dla używania substancji psychoaktywnych,
- odrzucenie przez rówieśników,
- cyberprzemoc,
- brak umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych.

Czynniki środowiskowe:

- duża dostępność substancji psychoaktywnych,
- nasilenie przemocy w środowisku lokalnym,
- bieda, niski status społeczno-ekonomiczny,
- wysoka przestępczość, nieprzestrzeganie prawa.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

Czynniki chroniące to cechy, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe, które zmniejszają prawdopodobieństwo wystąpienia problemów i zaburzeń. Stanowią one swego rodzaju bufor redukujący wpływ czynników ryzyka, modyfikując ich potencjalny negatywny wpływ, a tym samym zwiększając odporność jednostki na trudne sytuacje życiowe tak, że może lepiej się z nimi zmagać. Od końca lat 70-tych, kiedy rozpoczęto badania nad procesami chroniącymi przed używaniem substancji psychoaktywnych, zidentyfikowano wiele czynników chroniących. Przykłady najważniejszych z nich to:

Czynniki chroniące indywidualne:

- wysoka inteligencja, zdolność uczenia się, ciekawość poznawcza,
- posiadanie planów i celów życiowych, aspiracje edukacyjne,
- zrównoważony temperament, towarzyskość, dobre zdolności adaptacyjne,
- sprawne mechanizmy samokontroli (radzenie sobie z negatywnymi emocjami, kontrola impulsów),
- poczucie własnej wartości, wiara we własne możliwości,
- optymizm i pogoda ducha,
- umiejętności społeczne (porozumiewanie się z innymi w sytuacjach konfliktowych, rozwiązywanie problemów, asertywność, poczucie własnej skuteczności).

Czynniki chroniące rodzinne:

- silna więź z rodzicami,
- zaangażowanie rodziców w życie dziecka,
- wsparcie ze strony rodziców, zaspokajanie potrzeb dziecka (emocjonalnych, poznawczych, społecznych i materialnych),
- zasady rodzinne, jasne oczekiwania rodziców.

Czynniki chroniące związane ze szkołą:

- poczucie przynależności do szkoły, do klasy,
- pozytywny klimat szkoły i wsparcie nauczycieli,
- wymagania od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy,
- wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć – tzw. pedagogika pozytywna.

Czynniki chroniące rówieśnicze:

- przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej (rówieśnicy akceptujący normy, z aspiracjami edukacyjnymi, prospołeczni).

Czynniki chroniące środowiskowe:

- zaangażowanie w konstruktywną działalność (dostęp do klubów młodzieżowych, klubów sportowych, wspólnot religijnych, wolontariat),
- przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo (dostęp do ośrodków rekreacji, klubów, poradni, ośrodków interwencji kryzysowej),
- obecność wspierających, mądrych dorosłych (mentorów, wychowawców, trenerów, księży itp.).

Dlatego też, nasze badanie koncentrowało się wokół obszarów związanych z: samopoczuciem dzieci/młodzieży w środowisku szkolny, klasowym, relacjami z rówieśnikami, rodzicami, nauczycielami, zainteresowaniami, obowiązującymi zasadami. Ponadto zostały zadane pytania o substancje psychoaktywne (narkotyki, dopalacze) – głównie o wiedzę o nich, a także ich dostępność.

Wnioski i wyniki badania stanowią podstawę do identyfikacji czynników ryzyka i czynników chroniących, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie wychowawczo-profilaktycznym na rok szkolny 2020/2021, a także informację do planowania wewnętrznego doskonalenia nauczycieli oraz oceny skuteczności i adekwatności podejmowanych działań w zakresie opieki i wychowania w roku szkolnym poprzednim.

NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

Cele strategiczne wynikają z przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego, wniosków z ewaluacji wewnętrznej, wspólnych ustaleń członków społeczności szkolnej, priorytetów Ministerstwa Edukacji Narodowej.

1. ***Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.***
2. ***Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.***

3. *Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.*
4. *Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.*
5. *Przeciwdziałanie występowaniu zachowań nieakceptowanych, ryzykownych (problemowych) wśród uczniów.*
6. *Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych.*

CELE SZCZEGÓŁOWE

- 1.1. Wspieranie rozwoju intelektualnego, rozwijanie kompetencji takich, jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
- 1.2. Wdrażanie uczniów do planowania i organizowania własnej pracy, w tym także ustalania priorytetów.
- 1.3. Doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie wykorzystywania niestandardowego myślenia, poszukiwania innowacyjnych rozwiązań i wspólnej pracy na rzecz osiągnięcia celu
- 1.4. Doskonalenie wykorzystania potencjału organizacyjnego szkoły i zasobów środowiska lokalnego na rzecz kształtowania kompetencji społecznych i obywatelskich, innowacyjności i przedsiębiorczości oraz świadomości i ekspresji kulturalnej uczniów.

- 2.1. Dbanie o wysoką jakość kształcenia uczniów oraz podnoszenia w tym celu kwalifikacji i kompetencji nauczycieli.
- 2.2. Wspieranie mocnych stron uczniów.
- 2.3. Wzmacnianie wewnętrznej motywacji uczniów do nauki, rozwijanie ich zainteresowań i pasji.
- 2.4. Dostosowywanie form i metod pracy oraz wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.
- 2.5. Wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju emocjonalnym i dążeniu do samorealizacji.

- 3.1. Wdrażanie uczniów do skutecznego i bezpiecznego wykorzystywania technologii cyfrowej w procesie edukacji oraz kształcenia na odległość.
- 3.2 Wdrażanie uczniów do odpowiedzialnego korzystania z mediów społecznościowych, przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się w Internecie oraz zasad netykiety.
- 3.3. Przeciwdziałanie cyberprzemocy.

4.1 Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej, świadomości swoich praw i obowiązków.

4.2. Udział społeczności szkolnej w imprezach oraz akademiach szkolnych z okazji świąt narodowych.

4.3. Kształtowanie postaw moralnych w oparciu o normy etyczne i przyjęty system wartości.

4.4. Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

5.1. Przeciwdziałanie występowaniu zachowań ryzykownych wśród uczniów (palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie marihuany i innych narkotyków, używanie leków psychotropowych).

5.2 Kształtowanie umiejętności samodzielnego wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych poprzez uświadamianie skutków wynikających z używania środków uzależniających.

5.3. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku, tolerancji i życzliwości oraz minimalizowanie występowania zachowań agresywnych i nieakceptowanych społecznie.

6.1. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi.

6.2. Propagowanie ekologicznego stylu życia.

6.3. Budowanie wizerunku zdrowego stylu życia opartego na właściwej diecie oraz uprawianiu sportu.

GLÓWNE KIERUNKI DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH EDUKACYJNYCH

(w oparciu o „Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej” Materiały szkoleniowe dla nauczycieli i doradców metodycznych, Ośrodek Rozwoju Edukacji)

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

obszary działań/ cele	ZADANIA DO REALIZACJI KLASY I–III
-----------------------------	--------------------------------------

<p>I. Zdrowie – edukacja zdrowotna</p> <p>Cel: 6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia; • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin; • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki.
<p>II. Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p> <p>Cel: 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi; • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.

<p>III. Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p> <p>Cel: 2, 3, 5, 7</p>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzania się; kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji; inspirowanie do podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia; przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną; kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.
<p>IV. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych) Cel: 1, 3, 4</p>	<ul style="list-style-type: none"> zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych; kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów; przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII

ZADANIA	
obszary działań/ cele	
I. Zdrowie – edukacja zdrowotna Cel:6	Klasa IV
	Klasa V
Klasa VI	Klasa VII
Klasa VIII	
obszary/cele	ZADANIA

	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
II. Relacje – kształtowanie postaw społecznych 3	<p>Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.</p> <p>Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.</p> <p>Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.</p> <p>Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.</p> <p>Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.</p> <p>Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.</p> <p>Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.</p> <p>Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <p>Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.</p> <p>Rozwijanie samorządności.</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.</p> <p>Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.</p> <p>Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).</p>	<p>Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.</p> <p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p> <p>Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny i społeczeństwa.</p>
OBSZARY	ZADANIA				

III. Kultura – wartości, normy i wzory zachowań 2, 3, 5, 7	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
	<p>Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka.</p> <p>Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania.</p> <p>Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia.</p> <p>Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze.</p>	<p>Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.</p> <p>Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.</p>	<p>Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności</p> <p>Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.</p> <p>Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.</p> <p>Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.</p>	<p>Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.</p> <p>Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.</p> <p>Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.</p> <p>Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.</p>	<p>Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.</p> <p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII

<p>IV. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p> <p>1, 3, 4</p>	<p>Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów.</p> <p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych.</p> <p>Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.</p>	<p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p> <p>Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.</p> <p>Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań.</p> <p>Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.</p> <p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.</p> <p>Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.</p> <p>Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p>	<p>Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie.</p> <p>Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.</p> <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p> <p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p> <p>Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.</p>
---	--	---	--	--	---

Zadania:	Realizowane cele:	Formy realizacji:	Osoba odpowiedzialne:
I. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uświadamianie istoty przynależności do narodu. 2. Wykazywanie szacunku do symboli narodowych i lokalnych tj. hymnu kraju, godła, flagi oraz dbanie o krzewienie innych symboli, wartości i tradycji narodowych. 3. Kształtowanie świadomości obywatelskiej. 4. Pielęgnowanie postaw patriotycznych 5. Kształtowanie patriotyzmu lokalnego. 6. Rozwijanie postaw prospołecznych oraz dbanie o wspólne dobro. 7. Zachęcanie do aktywnego udziału w życiu rodzinnym, społeczności szkolnej, lokalnej i państwowej. 8. Dbłość o używanie poprawnej polszczyzny. 9. Pielęgnowanie tradycji narodowych. 10. Uczenie wykazywania właściwej postawy podczas obchodów uroczystości państwowych i szkolnych. 11. Poszerzanie wiedzy o historii miasta, regionu, jego kulturze. 	<p>Lekcje edukacji wczesnoszkolnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Znajomość słów i melodii hymnu narodowego oraz hymnu szkoły - Znajomość symboli narodowych. - Zajęcia poświęcone symbolom narodowym, ich historii, znaczeniu oraz szacunku do nich. - Dbanie o odpowiedni strój w czasie uroczystości szkolnych. - Kulturalne zachowanie się w miejscach Pamięci Narodowej, w czasie uroczystości szkolnych, w kościele i miejscach publicznych - Dbanie o „poprawną polszczyznę” - Zachęcanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w konkursach z tematów związanych z rozwijaniem umiejętności poprawnej polszczyzny 	Dyrekcja Szkoły, wszyscy nauczyciele uczący w klasach I – III oraz rodzice i pracownicy niepedagogiczni w szkole
	2. Kształtowanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym: obchody Święta Patrona Szkoły, apel z okazji Święta Niepodległości, 3 Maja, Ślubowanie uczniów klasy I, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Chłopca, andrzejki, Dzień Seniora, Dzień Ziemi, Dzień Rodziny. 2. Poznawanie historii lokalnej społeczności: wycieczki do muzeum, kościołów, zabytków miasta, spotkania z ciekawymi ludźmi, lekcja wychowawcza o historii miasta. 3. Wolontariat – polegający na zbiorce różnorodnych artykułów przemysłowych, słodczy dla dzieci, karmy i kocy dla zwierząt w schronisku 4. Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu wspólnoty lokalnej, imprezach regionalnych: Festyn rodzinny, akcja „Sprzątanie świata”, udział w obchodach Dnia Ziemi, Ślubowanie uczniów klasy I, Dzień Edukacji Narodowej, Dzień Chłopca, andrzejki, Dzień Seniora, bicie rekordu w resuscytacji krążeniowo-oddechowej 5. Prowadzenie strony internetowej szkoły, facebook. 	Dyrekcja Szkoły, wychowawcy klas I – III, Pedagog Szkolny

	3. Rozwijanie wiedzy i kształtowanie postawy otwartości wobec innych narodów i kultur.	1. Wdrażanie do zgłębiania umiejętności posługiwania się językiem angielskim: Poznanie, co łączy a co różni narody – np. Polaków, Niemców ... Poznanie położenia Polski pod względem geograficznym oraz państw sąsiadujących z Polską. W miarę możliwości zapraszanie studentów z innych krajów np. Azerbejdżan, Indie, Chiny.	Nauczyciele języka angielskiego
	4. Współpraca z rodzicami (opiekunami) uczniów.	1. Informowanie opiekunów o najlepszych sposobach przekazywania uczniom wiedzy na temat naszej kultury, historii oraz metodach na pielęgnowanie wyznawanych przez nich wartości- zebrania, spotkania z rodzicami uczniów. 2. Uświadomienie opiekunom jak wielkie znaczenie w życiu dzieci i młodzieży ma posiadanie oraz przestrzeganie ustalonych wspólnie reguł postępowania oraz panujących w danej społeczności wartości i norm zachowania - zebrania, spotkania z rodzicami uczniów; 3. Zapraszanie rodziców do udziału w wyjściach klasowych, uroczystościach i imprezach szkolnych, zachęcanie rodziców do udziału w uroczystościach patriotycznych odbywających się w szkole i na terenie miasta. 4. Cykl spotkań dla przyszłych pierwszoklasistów.	Dyrekcja Szkoły, wychowawcy poszczególnych klas
II. Wychowanie do wartości:	1. Wzbogacanie wiedzy uczniów na temat wartości oraz określanie ich znaczenia w życiu codziennym. 2. Włączanie dzieci i młodzieży do podejmowania działań na rzecz szkoły i środowiska. 3. Zaspokajaniu potrzeb emocjonalnych dzieci i budowanie więzi z nimi. 4. Modelowanie postaw uczniów. 4. Zachęcanie uczniów do ciągłego działania. 6. Stosowanie metod aktywizujących. 7. Współpraca z rodzicami - zwiększanie świadomości w temacie wychowania do wartości przez rodzinę.	- pogadanki na ed. polonistycznej, przyrodniczej, społecznej, zajęciach komputerowych - e- lekcje, - spotkania z ciekawymi ludźmi, - wyjścia do teatru, muzeum, - spotkania z policjantem, Strażnikiem Miejskim, pedagogiem,- udział w akcjach ekologicznych „Nakrętki dla Jakuba” „nakrętki dla Brajana” , „Zbieraj z klasą”, Wolontariat.- wzmocnienie więzi rodzinnych – obchodzenie świąt: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca, udział w Festynie Rodzinnym. Zagadnienia do realizacji przez wychowawców klas takie jak: patriotyzm, pracowitość, samodyscyplina, szacunek, tolerancja, odpowiedzialność, bezpieczeństwo swoje i innych, przestrzeganie prawa, odwaga, uczciwość. Spotkania z wychowawcami klas (pogadanki). Zapraszanie i zachęcanie do udziału w imprezach klasowych i szkolnych.	Wychowawcy i nauczyciele specjaliści uczący w poszczególnych klasach Pedagog szkolny

III. Kształtowanie prawidłowych postaw prozdrowotnych:	<p>1. Diagnoza zjawiska.</p> <p>2. Kształtowanie aktywnej postawy i dbanie o zdrowie własne, swoich bliskich i innych ludzi,</p> <p>3. Pogłębienie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych,</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, - promowanie regularnego uprawiania sportu. 	<p>Badania logopedyczne, kontrola wagi ciała,</p> <p>Pedagogizacja rodziców poprzez warsztaty: „Jak zapobiegać wadom wymowy?” lub „Kiedy do logopedy?”</p>	<p>Rodzice, logopeda, nauczyciele wychowawcy, n – le wychowania – fizycznego</p> <p>Beata Mamot</p>
	<p>2. Przekazywanie wiedzy i nabywanie umiejętności zdrowego odżywiania się</p>	<p>1. Realizowanie na zajęciach lekcyjnych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się.</p> <p>2. Prowadzenie zasady „wspólnego drugiego śniadania”.</p> <p>3. Uczestnictwo w programach edukacyjnych „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”.</p> <p>4. Udział uczniów w innowacji „Zadbaj o siebie to nic nie kosztuje a zdrowie skutkuje”</p> <p>5. Udział w projektach „Śniadanie daje moc”, „Ratujemy i Uczymy Ratować”, „Zdrowo jem, więcej wiem”, „Żyj smacznie i zdrowo”.</p> <p>6. Udział w akcji fluoryzacji zębów.</p> <p>7. Imprezy promujące zasady właściwego odżywiania się.</p>	
	<p>3. Popularyzacja aktywności fizycznej wśród uczniów.</p>	<p>1. Zachęcanie uczniów do czynnego udziału w obowiązkowych i fakultatywnych zajęciach sportowych: SKS, treningach piłkarskich, zajęciach na basenie.</p> <p>2. Zachęcanie uczniów do aktywnego spędzania czasu wolnego;</p> <p>3. Zajęcia „Aktywna przerwa”.</p> <p>4. Udział uczniów w szkolnej innowacji „Turysta”.</p> <p>5. Organizacja wyjazdów, wycieczek przedmiotowych, integracyjnych, rekreacyjnych, wycieczek szkolnych jednodniowych, rajdów.</p>	
	<p>4. Wdrażanie do przestrzegania higieny osobistej.</p>	<p>1. Pogadanka z dziećmi na temat: higieny osobistej, dostosowania stroju do okoliczności, dbałość o swój wygląd i estetykę na co dzień</p>	
	<p>5. Wyrabianie nawyku czyszczenia zębów i okresowa fluoryzacja.</p>	<p>1. Pogadanka na temat właściwej higieny jamy ustnej.</p>	
	<p>6. Współpraca z rodzicami w zakresie właściwego odżywiania ich dzieci.</p>	<p>1. Zachęcanie rodziców do zdrowych nawyków żywieniowych ich dzieci- drugie śniadanie w szkole.</p> <p>2. Zachęcanie rodziców do korzystania z pomocy dietetyka.</p>	

	7. Budowanie świadomości znaczenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pogadanki nt. bezpieczeństwa w ruchu drogowym: „Bezpieczny wypoczynek zimowy i letni”. 2. Spotkania z pracownikiem Straży Miejskiej i Policji. 3. Realizacja zadań „wychowania komunikacyjnego”. 4. Udział w projekcie „Odblaskowa Trzynastka”. 5. Numery alarmowe. 	<p>Wychowawcy klas</p> <p>Romana Wojtczak Ewa Portasiak – Włodarczyk</p>
	8. Wdrażania do życia w bezpieczeństwie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie zajęć z zakresu nauki pierwszej pomocy przedmedycznej. 2. Udział w zbiorowej resuscytacji. 3. Pogadanki na temat bezpiecznego poruszania się w drodze do i ze szkoły oraz bezpiecznego spędzania czasu w szkole. 	<p>Dominika Armatys</p> <p>Wychowawcy klas</p>
IV. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się i komunikowania z rówieśnikami i dorosłymi:	1. Eliminowanie zachowań agresywnych z życia szkoły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przypomnienie zbioru zasad, reguł, oczekiwań dotyczących zachowania w szkole oraz o konsekwencjach ich nieprzestrzegania. 2. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych oraz egoistycznych- pogadanki, zajęcia warsztatowe i profilaktyczne. 3. Dzień Tolerancji. 4. Kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, występujących w czasie przerw- indywidualne rozmowy z uczniami, lekcje wychowawcze, e-lekcja pt. „Bezpieczny w Sieci!” - Dzień bezpiecznego Internetu 5. Konsekwentne rozliczanie za zachowania agresywne uczniów. 6. Wzmocniona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach, w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie – szatnie przy sali gimnastycznej, świetlica szkolna. 7. Udział w programie „Bezpieczna +”. 	<p>Wychowawcy, wszyscy nauczyciele uczący w zespole klasowym, Pedagog szkolny</p> <p>Warsztaty dla I – III – Romana Wojtczak i przedstawiciele MOPS</p>
	2. Eliminowanie agresji słownej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw. 2. Odnotowanie uwag złego zachowania w e- dzienniku . 	
	3. Uczenie uczniów prawidłowych form zachowania w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji). 2. Kształtowanie umiejętności prośnienia o pomoc w sytuacjach trudnych. 	

	4. Współpraca z rodzicami przy promowaniu poprawnego stylu zachowania się i przeciwdziałania agresji.	1. Zapoznanie rodziców z Programem Wychowawczo-Profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami szkoły. 2. Zapoznanie rodziców z konsekwencjami prawnymi, psychologicznymi, społecznymi stosowania różnych form przemocy, sposobami radzenia sobie w sytuacjach trudnych. 3. Włączanie rodziców w organizowanie oraz udział w wycieczkach klasowych i imprezach szkolnych.	
V. Rozwijanie kompetencji cyfrowych	1. Podnoszenie kompetencji nauczycieli i uczniów w zakresie przemocy elektronicznej	1. Przeprowadzenie badań ewaluacyjnych „Diagnoza kompetencji nauczycieli i uczniów w zakresie odpowiedzialnego korzystania z Sieci. Przeprowadzenie zajęć w ramach dnia Bezpiecznego Internetu. Prowadzenie zajęć w ramach innowacji pedagogicznej „Programujemy 2 A”.	Dyrekcja, zespół nauczycieli WDN, wychowawcy poszczególnych klas, n- le prowadzący zaj. komp. Policjant Romana Wojtczak
	2. Uświadamianie uczniom znaczenia nowych mediów oraz zagrożeń jakie są z nimi związane.	1. Edukacja społeczna. 2. Zajęcia komputerowe.	
	3. Promowanie wśród uczniów zasad bezpiecznego zachowania się w wirtualnym świecie.	1. Informowanie uczniów o konieczności ochrony swoich danych osobowych, pogadanki.	
	4. Współpraca z rodzicami.	1. Uświadamianie rodzicom potrzeby kontrolowania tego, co dziecko ogląda, czyta, w jakie gry komputerowe gra; 2. Ukazywanie negatywnego wpływu uzależnień od telewizji i komputera.	
	6. Nawiązanie współpracy z instytucjami/ organizacjami zewnętrznymi.	1. Współpraca z Policją i Strażą Miejską.	
VI. Przestrzeganie norm	1. Kształtowanie asertywnych postaw wobec niepożądanych zjawisk.	1. Pogadanki.	N – le ucący w poszczególnych zespołach klasowych oraz wychowawcy
	2. Zaspakajanie potrzeby podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji.	1. Motywowanie do udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia. 2. Poszerzenie horyzontów uczniów przez prezentacje osiągnięć i sukcesów znanych ludzi.	

VII. Bezpieczeństwo w szkole: -profilaktyka zachowań ryzykownych, -kształtowanie umiejętności bezpiecznych zachowań i radzenia sobie w sytuacjach	1. Poprawa bezpieczeństwa na terenie szkoły.	1. Utrzymanie w sprawności instalacji, urządzeń i sprzętów szkolnych (pomoce). 2. Przeprowadzenie próbnych ewakuacji. 3. Przestrzeganie zasad BHP. 4. Pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw	Dyrekcja, pracownicy niepedagogiczni, nauczyciele uczący i dyżurujący
	2. Kreowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska	1. Zapoznanie/przypomnienie uczniom zasad i reguł bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły: (regulaminy) - pogadanki, lekcje wychowawcze, apele. 2. Przypomnienie zasad bezpieczeństwa na lekcji wychowania fizycznego. 3. Zaznajamianie uczniów z praktyczną formą udzielania pierwszej pomocy: - realizacja zajęć w ramach ogólnopolskiej akcji „Ratujemy i Uczymy Ratować” , - udział uczniów w ogólnopolskiej akcji „Bicie rekordu w zbiorowej resuscytacji krążeniowo-oddechowej”.	
	3. Zapobieganie zachowaniom problemowym	1. Prowadzenie lekcji, pogadanek, spotkań ze specjalistami na temat agresji, tolerancji, niepełnosprawności. 2. Organizowanie lekcji poświęconych nauce odmawiania oraz realnej zdolności oceny sytuacji. 3. Wzmacnianie samooceny uczniów- odkrywanie mocnych stron oraz potencjału charakteru poprzez włączanie ich aktywnie w lekcje, organizowanie imprez szkolnych, akcji charytatywnych, wolontariatu. 4. Promowanie zachowań „fair play” na lekcjach wychowania fizycznego. 5. Promowanie zachowań i postaw godnych naśladowania: - spotkania z ciekawymi ludźmi..	
	4. Współpraca z rodzicami	1. Pogadanki z rodzicami na temat występujących sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ich dzieci poza szkołą: - promowanie bezpiecznego korzystania z Internetu, - przeciwdziałania zażywania substancji psychoaktywnych. 2. Wspólne rozwiązywanie sytuacji problemowych.	

VIII. Wspieranie dzieci w rozwoju ich zainteresowań, uzdolnień i talentów	1. Popularyzacja książek i czasopism dla dzieci	<ol style="list-style-type: none"> 1. Regały szkolne prezentujące informacje dotyczące autorów i treści książek/ lektur. 2. Konkursy czytelnicze, recytatorskie, plastyczne. 3. Zajęcia czytelnicze z elementami bajko terapii 4. Informowanie wychowawców i rodziców o ilości przeczytanych książek. 5. Pasowanie na czytelnika uczniów klas pierwszych. 6. Organizowanie wyjść do biblioteki publicznej, Mediateki. 7. Organizowanie konkursu recytatorskiego 8. Organizowanie międzyszkolnego konkursu „Z lekturą za pan brat”. 9. Akcja: „Duży czyta małemu” 	Wychowawcy klas, n – 1 biblioteki Ewa Portasiak – Włodarczyk Romana Wojtczak Marta Szmaj/wychowawcy poszczególnych klas
	2. Edukacja kulturalna	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział uczniów w projektach czytelniczych 2. Wyjścia do kina, teatru, na przedstawienia, wystawy do Muzeum Miasta. 3. Udział uczniów w ogólnopolskiej akcji „Jak nie czytam jak czytam” 	Wychowawcy poszczególnych klas, n- le organizujący uroczystości
	3. Organizacja imprez szkolnych i udział w akcjach o charakterze miejskim i ogólnopolskim.	Promowanie talentów wśród dzieci i młodzieży.	
	4. Współpraca z rodzicami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Angażowanie rodziców do współorganizowania konkursów czytelniczych. 2. Promowanie wspólnego czytania (na głos) z dzieckiem w domu. 	

IX. Profilaktyka związana ze stanem epidemicznym w kraju.	1. Przygotowanie Regulaminu funkcjonowania Szkoły Podstawowej nr 13 im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim w czasie epidemii w oparciu o wytyczne MEN.	1. Przypominanie na bieżąco uczniom o zasadach panujących w szkole: (zachowanie dystansu, noszenie maseczek w przestrzeni wspólnej, częsta dezynfekcja rąk, zakaz pożyczania przedmiotów, i inne). 2. Zapewnienie bezpieczeństwa rodzicom odprowadzającym dzieci do szkoły: (zakaz wstępu rodziców do budynku, zachowanie dystansu). 3. Dbanie personelu szkoły o dezynfekcje często używanych powierzchni, dezynfekcje rąk, wietrzenie sal lekcyjnych, zachowanie dystansu itp.	Dyrekcja, wychowawcy, pracownicy niepedagogiczni, nauczyciele uczący i dyżurujący., pedagog.
---	--	---	--

PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH NA ROK SZKOLNY 2019/2020 KLASY IV – VIII

obszary działań	Cele				
I. Z	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosuje umiejętności nabyte w edukacji wczesnoszkolnej, - dba o zdrowie psychiczne swoje i innych, - zna zasady dbania o higienę swojego ciała i ubioru - radzi sobie w sytuacjach trudnych, - prowadzi zdrowy styl życia, - zna czynniki motywujące go do pracy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozytywnie myśli o sobie - wierzy we własne siły -uświadamia sobie trudności i sukcesy, których doświadcza w szkole, -poznaje w jak sposób może wypoczywać cała rodzina, -uczy się sztuki odmawiania - przedstawia swoje zalety oraz wady - akceptuje własne słabości, ograniczenia i niedoskonałości- podejmuje działania na rzecz ich pokonywania -utrwała zdrowe nawyki żywieniowe - zna zasady dbania o higienę swojego ciała i ubioru - podejmujemy decyzje dotyczące zdrowia -utrwała zasady dbania o ciało i higienę jamy ustne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozpoznaje własne cechy osobowości- ma świadomość swoich mocnych i słabych stron - wierzy we własne siły - uczy się prawidłowych postaw prozdrowotnych - zna zasady dbania o higienę swojego ciała i ubioru - rozwija właściwą postawę wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości - dba o zdrowie fizyczne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady dbania o higienę swojego ciała i ubioru - wie, że korzystne dla zdrowia jest spędzania czasu wolnego w ruchu i na powietrzu - potrafi odróżnić zachowania bezpieczne od niebezpiecznych i na nie odpowiednio zareagować - wierzy we własne siły i zdolności - nabywa umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach życiowych - potrafi dokonać samooceny (mocne i słabe strony) - zna swoje zdolności - zna i rozumie zmiany zachodzące w organizmie i zachowaniu nastolatka - jest wrażliwy na zagrożenia środowiska. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna zasady dbania o higienę swojego ciała i ubioru - nabywa umiejętności skutecznego radzenia sobie w sytuacjach życiowych - zapoznaje się z metodami planowania i realizowania wyznaczonych sobie celów - potrafi wzmacniać poczucie własnej wartości i wiary w swoje możliwości - rozwija umiejętność pozytywnej adaptacji do danej sytuacji - uświadamia sobie swoje mocne i słabe strony -rozwija umiejętność samooceny i dostosowuje zadania do własnych możliwości - uczestniczy w działaniach na rzecz zdrowia i tworzenia zdrowego środowiska w domu, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej.
obszar	Cele:				
II. R	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo kontaktuje się z innymi, - jest wrażliwy na potrzeby, - korzysta z doświadczeń innych, - udziela się społecznie, w swych działaniach jest bezinteresowny, - wyraża własne poglądy, - zna rolę i wartość rodziny, - poszukuje autorytetów, - jest kreatywny, - potrafi pracować w zespole. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi współpracować z kolegami -buduje poprawne relacje z kolegami i koleżankami - bierze aktywny udział w realizacji zadań grupowych - angażuje się w różne akcje wolontaryjne na terenie szkoły - dostrzega potrzebę niesienia pomocy innym - ma poczucie przynależności do zespołu klasowego i społeczności szkolnej - jest otwarty na doświadczenia innych osób i analizuje przydatność zdobytych informacji w rozwiązywaniu problemów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi współpracować z kolegami - przestrzega norm społecznych -buduje poprawne relacje z kolegami, koleżankami i dorosłymi - uczy się odpowiedzialności za swoje czyny - jest tolerancyjny wobec wszelkich odmienności kulturowych, społecznych, religijnych - jest wrażliwy na krzywdę i cierpienie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi funkcjonować w grupie szkolnej - rozwija umiejętność komunikowania się w grupie rówieśniczej, rozwiązywania konfliktów - zna wartości i normy społeczne - uczy się odpowiedzialności za swoje czyny - zna i respektuje prawa drugiego człowieka - jest wrażliwy na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych i potrzebujących - akceptuje indywidualne cechy ludzkie - jest tolerancyjny wobec wszelkich odmienności kulturowych, społecznych, religijnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przestrzega normy i zasady obowiązujące w danej grupie - potrafi kulturalnie się zachowywać - uczy się zaspokajania potrzeb w sposób akceptowany społecznie - kształtuje umiejętność nawiązywania poprawnych relacji z drugą osobą - kształtuje poczucie przynależności do grupy: rodziny, klasy, szkoły, grupy rówieśniczej, społeczności lokalnej, narodowej i międzynarodowej - uczy się akceptowania zmian w środowisku społecznym i konieczności rozwijania swoich umiejętności społecznych.
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII
III. Kultura – wartości, normy i	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -rozwija swoje zainteresowania -jest świadomy konieczności kształcenia oraz korzystania z dóbr kultury i osiągnięć cywilizacyjnych - jest patriotą, ekologiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dostrzegaswoje pasje i zainteresowania, poznaje siebie, swoje dążenia i możliwości - poznaje swoje predyspozycje i talenty 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -dostrzegaswoje pasje i zainteresowania, poznaje siebie - rozwija postawy patriotyczne - wykazuje właściwą 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - szanuje mienie własne, cudze i społeczne - przestrzega norm społecznych - wyrażaszacunek do symboli i tradycji narodowych oraz 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wyrażaszacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną - wykazuje właściwą postawę podczas obchodów państwowych i szkolnych

	<p>-wyrażaszacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykazuje właściwą postawę podczas obchodów państwowych i szkolnych - szanuje odmienność innych, - potrafi prawidłowo komunikować się i zachowywać w różnych sytuacjach i miejscach - dąży do samodoskonalenia - włącza się do działań o charakterze wolontariackim. 	<p>-poznaje swoje prawa oraz respektuje prawa innych zarówno dorosłych jak i dzieci</p> <ul style="list-style-type: none"> - stara się zrozumieć i analizować emocje - rozwija wiedzę na temat typowych kontekstów sytuacyjnych wywołujących odmienne stany emocjonalne - wyrażaszacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną. -wykazuje właściwą postawę podczas obchodów państwowych i szkolnych - włącza się do działań o charakterze wolontariackim. 	<p>postawę podczas obchodów państwowych i szkolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> -przestrzega norm społecznych -potrafi komunikować się z rówieśnikami i dorosłymi -stara się być kreatywny i innowacyjny - włącza się do działań o charakterze wolontariackim. 	<p>tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykazuje właściwą postawę podczas obchodów państwowych i szkolnych - wie, jak aktywnie spędzać czas wolny -stara się być kreatywny i innowacyjny -podejmuje działania mające na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań- włącza się do działań o charakterze wolontariackim. 	<ul style="list-style-type: none"> -stara się być kreatywny i innowacyjny - kształtuje postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów - stara się utrzymać dobrą atmosferę, pełną zaufania i przyjaznych relacji między uczniami - nauczycielami – rodzicami i środowiskiem lokalnym - stara się współpracować ze wszystkimi członkami społeczności szkolnej - rozwija poczucie szacunku dla odmienności kulturowych i społecznych innych ludzi - szanuje postawy prospołeczne - wykazuje zaangażowanie na rzecz potrzebujących pomocy, otwartości i wrażliwości na potrzeby innych, życzliwości i bezinteresowności - aktywnie działa w obszarze pomocy koleżeńskiej - włącza się do działań o charakterze wolontariackim.
	Klasa IV	Klasa V	Klasa VI	Klasa VII	Klasa VIII

IV. Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna sposoby rozwiązywania sytuacji konfliktowych i stara się je stosować - dokonuje trafnych analiz, - dba o bezpieczeństwo swoje i innych, - ma świadomość zagrożeń cywilizacyjnych. - kształtuje umiejętność wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, - korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, -ma świadomość negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów przez Internet - wie, że papierosy, alkohol, narkotyki i inne używki niszczą organizm. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje sytuacje konfliktowe -poznaje sposoby rozwiązywania konfliktów - z pomocą nauczyciela wyciąga wnioski z zachowań swoich i innych - uświadamia sobie i nazywa własne uczucia i emocje oraz ich wpływ na postępowanie - odpowiedzialnie reaguje w sytuacjach zagrożenia - unika sytuacji trudnych - zna sposoby rozwiązywania problemów - ma świadomość negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów przez Internet -zna objawy, przyczyny i skutki uzależnienia od komputera i Internetu - wie, że papierosy, alkohol, narkotyki i inne używki niszczą organizm. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - -wie, że papierosy, alkohol, narkotyki i inne używki niszczą organizm -ma świadomość negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów przez Internet 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi rozróżnić substancje przyjmowane do organizmu - wie, że papierosy, alkohol, narkotyki i inne używki niszczą organizm -zna asertywne metody rozwiązywania konfliktów - -ma świadomość negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów przez Internet - rozumie, że jest odpowiedzialny za swoje czyny <p>Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.</p> <p>Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznaje się ze szkodliwością nałogów oraz konsekwencjami posiadania i rozpowszechniania środków psychoaktywnych - wie, że papierosy, alkohol, narkotyki i inne używki niszczą organizm -ma świadomość negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów przez Internet - poznaje zasady skutecznej komunikacji oraz strategii negocjacji - zna asertywne metody rozwiązywania konfliktów - uświadamia sobie konsekwencje podejmowanych decyzji -potrafi zachować dystans wobec przekazów elektronicznych i krytycyzm wobec treści informacji - klasyfikuje i wartościuje wiadomości zdobyte z różnych źródeł.
--	---	---	--	---	---

**DODATKOWY PLAN DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH NA
ROK SZKOLNY 2019/2020 (UWZGLĘDNIAJĄC SYTUACJĘ EPIDEMIOLOGICZNĄ W KRAJU) KLASY IV – VIII**

Zadania:	Realizowane cele:	Formy realizacji:	Osoby odpowiedzialne:
IX. Profilaktyka związana ze stanem epidemicznym w kraju.	1. Przygotowanie Regulaminu funkcjonowania Szkoły Podstawowej nr 13 im. Stefana Rowińskiego w Ostrowie Wielkopolskim w czasie epidemii w oparciu o wytyczne MEN.	<p>1. Przypominanie na bieżąco uczniom o zasadach panujących w szkole: (zachowanie dystansu, noszenie maseczek w przestrzeni wspólnej, częsta dezynfekcja rąk, zakaz pożyczania przedmiotów, i inne).</p> <p>2. Zapewnienie bezpieczeństwa rodzicom odprowadzającym dzieci do szkoły: (zakaz wstępu rodziców do budynku, zachowanie dystansu).</p> <p>3. Dbanie personelu szkoły o dezynfekcje często używanych powierzchni, dezynfekcje rąk, wietrzenie sal lekcyjnych, zachowanie dystansu itp.</p>	Dyrekcja, wychowawcy, pracownicy niepedagogiczni, nauczyciele uczący i dyżurujący., pedagog.

Pogadanki na godzinie wychowawczej.
Zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalne, społeczne i komunikacyjne.
Cykl zajęć wychowawczych, pogadanki z uczniami, gry i zabawy jako urozmaicenie prowadzonych zajęć.
Wystawy rezultatów pracy uczniów.
Udział w programie „Uniwersytetu Dzieci – Lekcje z klasą. Jak rozmawiać o emocjach?”.
Udział w programie „Bieg po zdrowie”.
Spotkania z osobami zaproszonymi.
Udział w akademiach szkolnych.
Udział w konkursach.
Zajęcia warsztatowe na godzinie wychowawczej.
Udział uczniów w licznych konkursach i akcjach promujących zdrowie.
Spotkania ze sportowcami, trenerem personalnym, osobami prowadzącymi różne zajęcia sportowe.
Dostarczenie uczniom materiałów edukacyjnych w formie ulotek, prezentacji multimedialnych, plakatów. Prelekcje i warsztaty dla uczniów i rodziców.
Zajęcia z pedagogiem szkolnym lub innymi specjalistami.
Warsztaty dla uczniów na temat komunikacji i współpracy w grupie, organizacja w szkole „Dnia Życzliwości”.
Podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym praca uczniów w Szkolnym Kole Wolontariatu.
Udział uczniów w pracy Samorządu Szkolnego, udział w Młodzieżowej Radzie Samorządowej
Projekcje filmów / prezentacje multimedialne
Udział uczniów w akademiach i uroczystościach z okazji świąt narodowych.
Gazetka szkolna / gazetki ścienne
Spotkania z gośćmi.
Zajęcia profilaktyczne dla uczniów.
Warsztaty dla uczniów na temat cyberprzemocy i wykorzystywania młodych osób w cyberprzestrzeni.
Zajęcia praktyczne oraz prelekcje z pracownikami służb mundurowych.
Wypełnianie psychotestów na godzinie wychowawczej i doradztwie zawodowym.
Udział w akcjach charytatywnych i innych działaniach na rzecz społeczności lokalnej.
Zajęcia na wychowaniu fizycznym, biologii.

Osoby odpowiedzialne	<p>Wychowawca Pedagog Nauczyciele uczyący w klasach 4 - 8 Opiekun Szkolnego Koła Wolontariatu, PCK i SU.</p>
----------------------	---

METODY PRACY I FORMY REALIZACJI

- krąg uczuć (klasowe powitanie i pożegnanie)
- rysunek/ plakat – forma swobodnej ekspresji, umożliwiająca uczniom uzewnętrznianie swoich przeżyć, doświadczeń, emocji, wiedzy o otaczającym świecie
- psychodrama – odgrywanie scenek na wybrane tematy tak, by dać możliwość przeżycia sytuacji mogących się wydarzyć w życiu
- dyskusja klasowa, rozmowa – wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem
- „burza mózgów”, której celem jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązanie określonego problemu
- krótkie opowiadania – stosowanie tej metody jest szczególnie przydatne przy tematach trudnych, budzących zawstydzenie, polega ona na opowiadaniu o sytuacjach życiowych prawdziwych lub wymyślonych, aby na przykładzie przeżyć bohaterów omówić daną sytuację
- gry i zabawy jako urozmaicenie prowadzonych zajęć
- praca w małych grupach (3-5 osobowych) – efektywna zwłaszcza wtedy gdy temat dotyczy ważnych problemów emocjonalnych i wyjątkowych sytuacji, gdyż uczniom łatwiej wypowiedzieć się wobec mniejszej liczby rozmówców
- uzupełnianie zdań („rundki”) – ułatwiają samodzielną wypowiedź, gdyż uczeń ma za zadanie dokończyć zdanie zaczęte przez nauczyciela uzewnętrzniając swoją reakcję, uczucia
- pogadanka
- gazetka szkolna / gazetki ściennie
- zajęcia w ramach godzin wychowawczych
- prelekcje / warsztaty
- zajęcia indywidualne
- projekcje filmów / prezentacje multimedialne
- apele, uroczystości szkolne, konkursy, projekty, innowacje, akcje ogólnopolskie i lokalne
- spotkania z gośćmi
- ćwiczenia relaksacyjne

- treningi
- zajęcia pozalekcyjne
- zajęcia dydaktyczno – wychowawcze
- zajęcia opiekuńczo – wychowawcze
- zajęcia z pedagogiem szkolnym lub innymi specjalistami
- zajęcia praktyczne oraz prelekcje z pracownikami służb mundurowych
- imprezy szkolne, dyskoteki, wycieczki i festyny
- szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne
- wystawy rezultatów pracy uczniów

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

W realizacji programu będzie uczestniczyła cała społeczność szkolna: dyrekcja, nauczyciele wspierając rodziców, we współpracy z niepedagogicznymi pracownikami szkoły przy współudziale uczniów.

POWINNOŚCI I ZADANIA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

Dyrekcja	<ul style="list-style-type: none"> - Dbą o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole, - Współpracuje z Samorządem Szkolnym, - Umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej, - Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego, - Ma obowiązek organizowania spotkań szkoleniowych dla nauczycieli, umożliwiać udział w kursach pedagogicznych, - Dbą o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom, jak i pracownikom, dyżury pracowników szkoły, monitoring wejść i wyjść osób wchodzących i wychodzących ze szkoły, monitoring wizyjny. - Ma obowiązek niesienia wszechstronnej pomocy i udzielania wsparcia dzieciom, które padły ofiarą przemocy i przestępczości w szkole i poza nią - Ma obowiązek ścisłej współpracy z policją i sądem dla nieletnich (w razie zaistniałej potrzeby), - W sposób zdecydowany reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim podejrzanym zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia, - Współpracuje z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci szczególnie z rodzin patologicznych i zaniedbanych środowiskowo, - Poprzez prowadzone działania wychowawcze kształtuje u uczniów i ich rodziców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów karalnych, - Systematycznie prowadzi pedagogizację rodziców i uczniów w różnych formach.
-----------------	--

Pedagog	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzi badania i działania diagnostyczne uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów, - Diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów, - Udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb, - Podejmuje działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży, - Minimalizuje skutki zaburzeń rozwojowych, zapobiega zaburzeniom zachowania oraz inicjuje różne formy pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów, - Inicjuje i prowadzi działania mediacyjne i interwencyjne w sytuacjach kryzysowych, - Stosuje pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów, - Wspiera nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzi indywidualny kontakt z dyrekcją, wychowawcami, wychowankami bądź rodzicami, - Pełni dyżury - celem udzielania porad wychowankom i rodzicom w wyznaczonym dniu i godzinie, - Prowadzi indywidualną pracę z potrzebującymi wychowankami i rodzicami, - Podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające ze <i>Szkolnego Programu Profilaktyczno - Wychowawczego szkoły</i>.
----------------	--

Wychowawcy klas	<ul style="list-style-type: none"> - Tworzą i realizują plan wychowawcy w oparciu o Program Wychowawczo-Profilaktyczny oraz zadania ogólne szkoły, - Stosują aktywne metody pracy (drama, burza mózgów, itp.), - Współpracują z dyrekcją szkoły, pedagogiem, nauczycielami, doradcą zawodowym, pielęgniarką w celu harmonijnego rozwoju i wychowania (informowanie nauczyciela o istotnych problemach ucznia mogących mieć wpływ na postępy w nauce, lecz informacje te nie mogą szkodzić uczniowi i być przekazywane osobom trzecim), - Mają obowiązek kształtować właściwe stosunki między uczniami opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osoby, - Sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i społeczeństwie oraz pomagają uczniom w odkrywaniu i rozwijaniu własnych możliwości (w tym przygotowanie uroczystości, zawodów, konkursów), - Wspólnie z pedagogiem szkolnym zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów, zaznajamiając się z ich sytuacją rodzinną, - Dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów, również tych z zaburzeniami w zachowaniu i deficytami rozwojowymi oraz dbają o poczucie akceptacji ucznia w klasie, - Wychowawcy prowadzą w różnych formach szkolenia dla rodziców i zajęcia dla uczniów, - Na zajęciach lekcyjnych mają obowiązek dostosowania wymagań do możliwości ucznia w oparciu o opinię lub orzeczenie wydane przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną - Kształcą i wychowują dzieci w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka, - Wspierają rozwój uczniów i usamodzielniają ich, - Prowadzą dokumentację nauczania, - Koordynują pracę wychowawczo - profilaktyczną w zespole klasowym, - Dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia, - Podejmują działania w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów, - Oceniają zachowania uczniów, - Nadzorują realizację obowiązku nauki / obowiązku szkolnego, - Współpracują z rodzicami; włączają ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy.
Nauczyciele zajęć edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> - Odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem w czasie wycieczek, wyjść itp., - Realizują treści programowe zgodne ze specyfiką zajęć, które służą realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych, - Tworzą warunki do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym, - Promują osiągnięcia edukacyjne uczniów, - Udzielają uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp., - Indywidualizują nauczanie w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce, - Wnioskują o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględniają zalecenia specjalistów w pracy z uczniem, - Stosują opiekę nad klasopracownią, troszczą się o sprzęt i środki dydaktyczne, - Dbają o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia, - Współpracują z wychowawcami klas i innymi nauczycielami - Udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów, - Mają obowiązek reagowania na przejawy u dzieci niedostosowania społecznego, - Mają obowiązek współpracy z kuratorami sądowymi, policją, opieką społeczną (w przypadku zgłoszenia przez wymienione instytucje takiej potrzeby), - Wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania, - Utrzymują kontakt z rodzicami.

Rada Rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - Reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły, - Współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego szkoły, - Pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły, - Organizuje formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań szkoły.
Samorząd Uczniowski	<ul style="list-style-type: none"> - Reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego, - Inicjuje działania dotyczące życia szkolnego uczniów (akcje charytatywne, imprezy kulturalne itp.), - Propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji, - Angażuje uczniów do wykonywania niezbędnych prac na rzecz klasy i szkoły, - Dbą o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję, - Wyraża za pośrednictwem swojego opiekuna opinie dotyczącą problemów społeczności uczniowskiej, - Kształtuje i rozwija sztukę samorządności w perspektywie udziału w dalszym życiu społecznym. Kształtuje umiejętności podejmowania decyzji, - Stwarza warunki do aktywności społecznej, samodzielności, samokontroli, samooceny i samodyscypliny uczniów, - Rozwija umiejętności współdziałania uczniów i wzajemnego wspierania się, przyjmowania współodpowiedzialności za grupę, - Rozwija umiejętności partnerstwa w stosunkach uczniów z nauczycielami w realizacji celów wychowawczych szkoły, - Kształtuje pozytywne postawy społeczne: obywatelskości, odpowiedzialności, rzetelności, szacunku dla innych i troski o wspólne dobro, - Współpracuje z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych (przeprowadzanie sondaży, ankiet), - Współorganizuje imprezy i akcje szkolne.
Rodzice	<ul style="list-style-type: none"> - Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci, - Mają prawo do poznania zadań i zamierzeń dydaktyczno-wychowawczych w danej klasie i szkole, - Dbają o realizację obowiązku szkolnego swoich dzieci, - Powinni zadbać o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów, proponować im pozytywne formy wypoczynku dostępne w szkole i poza nią, - Zaspokajają potrzeby materialne i emocjonalne swojego dziecka, - Ponoszą odpowiedzialność za jego zdrowie, rozwój i przygotowanie do dorosłego życia, - Wychowują dziecko w duchu szacunku i tolerancji w stosunku do rówieśników i dorosłych, - Poświęcają dziecku odpowiednią ilość czasu, zgodnie z jego potrzebami, - Aktywnie angażują się w realizację programu – wywiązują się z obowiązków rodzicielskich, informują szkołę o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju dzieci i młodzieży, - Biorą udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach, - Wspomagają szkołę przez pracę w Radzie Rodziców szkoły, - Inicjują i współorganizują imprezy i akcje szkolne, - Ściśle współpracują z kadrami pedagogicznymi.

Bibliotekarz	<ul style="list-style-type: none"> - Gromadzi, prowadzi ewidencję i opracowuje biblioteczne zbiory, - Udostępnia zbiory (w tym korzystanie z czytelni), - Rozmawia z czytelnikami – udziela poradnictwa w doborze książek, - Rozbudza i rozwija indywidualne zainteresowania uczniów, - Pogłębia u uczniów nawyk czytania i uczenia się, - Przeprowadza lekcję biblioteczną, - Informuje nauczycieli o czytelnictwie uczniów, - Przygotowuje wykazy stanu czytelnictwa, - Współpracuje z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi.
Logopeda	<ul style="list-style-type: none"> - Diagnostyka dzieci w celu ustalenia ich stanu mowy, - Prowadzi zajęcia logopedyczne oraz porady i konsultacje dla uczniów i rodziców w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń, - Podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów, - Wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
Pracownicy niepedagogiczni	<ul style="list-style-type: none"> - Wspomagają działania w/w osób, - Dbają o poczucie bezpieczeństwa dzieci, - Reagują w sytuacjach trudnych i niebezpiecznych.

FORMY WSPÓLDZIAŁANIA SZKOŁY I RODZICÓW

- Indywidualne spotkania, konsultacyjne z wychowawcami i innymi nauczycielami,
- Zebrania rodziców,
- Indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym,
- Udział oraz współorganizacja imprez klasowych, szkolnych i pozaszkolnych,
- Działalność Rady Rodziców,
- Spotkania ze specjalistami, pogadanki i zajęcia warsztatowe zgodnie z potrzebami zgłoszonymi przez rodziców.

WYCHOWAWCZA ROLA ŚWIETLICY SZKOLNEJ

Świetlica jako wewnątrzszkolna instytucja wychowawcza wspomaga i uzupełnia pracę szkoły we wszystkich jej zakresach:

- opieki,
- oddziaływań wychowawczych,
- poczynań dydaktycznych.

Do zadań świetlicy szkolnej w zakresie opieki wychowawczej zaliczyć można: objęcie opieką uczniów oczekujących na zajęcia lekcyjne bądź powrót do domu, stwarzanie uczniom możliwości indywidualnego rozwoju według posiadanych uzdolnień i zainteresowań, propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego, wdrażanie samorządności uczniowskiej, wspomaganie rozwoju umysłowego, w tym prowadzenie działalności wyrównawczej, zapewnienie uczniom możliwości rozwoju społeczno-moralnego, uczenie zasad kulturalnego zachowania się, wyrabianie nawyków higieniczno – porządkowych.

WYCHOWAWCZA ROLA BIBLIOTEKI SZKOLNEJ

Biblioteka szkolna to centrum informacji dla uczniów, jest ośrodkiem edukacji czytelniczej, która bierze czynny udział w realizacji podstawowej funkcji placówki- funkcji kształcąco – wychowawczej. W miejscu tym nie tylko udostępnia się zbiory biblioteczne, ale przede wszystkim oddziałuje na młodego czytelnika, kształtując jego świadomość. Wolna od przymusu, swobodna atmosfera, nie skrepowany ocenami szkolnymi kontakt ucznia z biblioteką pod kierunkiem nauczyciela, stwarza ogromną szansę prawidłowego obcowania ucznia z różnymi materiałami bibliotecznymi. Wszystko to sprzyja kształtowaniu się wzorca kultury czytelniczej ucznia, zaopatrując go w określony zespół kompetencji czytelniczych. Zachęcając ucznia do odwiedzin i sięgania po atrakcyjną książkę, w prosty sposób można doskonalić technikę czytania. W dzisiejszym świecie, kiedy w życiu codziennym dominują masowe, uproszczone informacje, niezwykle ważna jest rola bibliotek szkolnych. To właśnie tutaj można pokazać uczniom, że prawdziwy i piękny świat nie zawiera się wyłącznie w ekranie telewizora, czy w Internecie. Nieukształtowanym charakterom dzieci trzeba wskazać odpowiednią drogę, warto uzmysławiać od najmłodszych lat, że książka nie musi być nudną lekturą, czy złem koniecznym, ale satysfakcjonującym doświadczeniem, które może odmienić życie.

WSPÓLPRACA Z SAMORZĄDEM LOKALNYM

1. Szkoła bierze udział w uroczystościach państwowych i lokalnych organizowanych na terenie naszej miejscowości przez władze samorządowe.
2. Szkoła włącza się w działania kulturalno – oświatowe samorządu lokalnego między innymi poprzez uczestnictwo w organizowanych przez te samorzady imprezach.
3. Szkoła organizuje spotkania uczniów z przedstawicielami organów władzy samorządowej.

4. Szkoła zaprasza przedstawicieli samorządu terytorialnego do udziału w uroczystościach szkolnych i innych ważnych wydarzeniach w życiu społeczności szkolnej.
5. Szkoła zapoznaje uczniów z pracą urzędów.
6. Szkoła współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w celu uzyskania pomocy dla dzieci z rodzin odczuwających niedostatek ekonomiczny.

Środowisko lokalne:

Pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych:

1. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
2. Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ostrowie Wielkopolskim.
3. Komenda Powiatowa Policji.
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.
5. Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień.
6. Miejska Biblioteka Publiczna.
7. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
8. Urząd Miejski – Referat Edukacji i Sportu.
9. Straż Miejska.
10. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.
11. Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna.
12. Koło myśliwskie „Szarak”.
13. Ostrowski Szkolny Związek Sportowy.
14. Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze – oddział w Ostrowie Wlkp.

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu (poradnie specjalistyczne, stowarzyszenia i instytucje wspierające działania ekologiczne i promujące zdrowy styl życia).

SPODZIEWANE EFEKTY:

- podniesienie jakości pracy szkoły w zakresie oddziaływań wychowawczych i edukacyjnych
- wzrost poziomu poczucia bezpieczeństwa w wymiarze indywidualnym i zbiorowym
- zmniejszenie liczby zachowań agresywnych w szkole

- utrwalenie zachowań asertywnych,
- empatia, uwrażliwienie na potrzeby innych
- wzrost wiedzy uczniów oraz rodziców na temat uzależnień i przeciwdziałania im,
- dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne,
- umiejętność organizowania czasu wolnego,
- świadome i umiejętne korzystanie z komputera, Internetu,
- prawidłowe reakcje w sytuacjach zagrożenia,
- prowadzenie zdrowego stylu życia,
- zachowanie higieny osobistej
- podniesienie efektywności oddziaływań w zakresie nauczania
- rozbudzanie zainteresowań i pasji

EWALUACJA PROGRAMU:

Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy nie jest dokumentem zamkniętym. Ulega zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Analiza jego skuteczności polegać będzie na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji. Treści programu ulegać będą zmianie, w zależności od aktualnych potrzeb.

Efekty działań wychowawczo – profilaktycznych będą monitorowane na bieżąco. Sposoby zbierania informacji:

- obserwacja i analiza osiągnięć szkolnych oraz zmian w zachowaniu, postawach i działaniu uczniów
- rozmowy z nauczycielami, uczniami, rodzicami;

- analiza dokumentów;
- ankiety;
- wywiady.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy jest częścią planu pracy szkoły.
2. Za realizację programu odpowiedzialni są wszyscy pracownicy szkoły.
3. Dyrektor szkoły czuwa nad prawidłowością jego realizacji.
4. Z treścią programu zapoznają się uczniowie i ich rodziców wychowawcy klas.
5. Szkolny Program Profilaktyczno – Wychowawczy wchodzi w życie szkoły po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
6. Zmiany w programie dokonuje Rada Pedagogiczna przy aprobacie Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.
7. Zmiany muszą być zgodne z prawem oświatowym i Statutem Szkoły.